

Downloaded via the EU tax law app / web

Edizzjoni Provviżorja

SENTENZA TAL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (L-Ewwel Awla)

22 ta' Marzu 2018 (*)

“Rinviju għal deċiżjoni preliminari – Tassazzjoni diretta – Libertà ta' stabbiliment – Mergers, diviżjonijiet, trasferimenti tal-attiv u l-iskambji tal-ishma li jirrigwardaw il-kumpanniji ta' Stati Membri differenti – Direttiva 90/434/KEE – Artikolu 8 – Tranżazzjoni ta' skambju ta' titoli – Qligħ kapitali relatat ma' din it-tranżazzjoni – Posponiment tat-tassazzjoni – Telf matul it-trasferiment sussegwenti tat-titoli rġevuti – Kompetenza fiskali tal-Istat ta' residenza – Differenza fit-trattament – Ġustifikazzjoni – Preġervazzjoni tat-tqassim tal-kompetenza fiskali bejn l-Istati Membri”

Fil-Kawżi magħquda C-327/16 u C-421/16,

li għandhom bħala suġġett qewġ talbiet għal deċiżjoni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE, imressqa mill-Conseil d'État (il-Kunsill tal-Istat, Franza), permezz ta' deċiżjonijiet tal-31 ta' Mejju 2016 u tad-19 ta' Lulju 2016, li waslu fil-Qorti tal-Ġustizzja fl-10 ta' Junju 2016 u fit-28 ta' Lulju 2016, rispettivament, fil-proċeduri

Marc Jacob

vs

Ministre des Finances et des Comptes publics (C-327/16),

u

Ministre des Finances et des Comptes publics

vs

Marc Lassus (C-421/16),

IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (L-Ewwel Awla),

komposta minn R. Silva de Lapuerta, President ta' Awla, K. Lenaerts, President tal-Qorti tal-Ġustizzja, li qiegħed jaqxi bħala Imħallef tal-Ewwel Awla, C. G. Fernlund (Relatur), A. Arabadjiev u E. Regan, Imħallfin,

Avukat ġenerali: M. Wathelet,

Reġistratur: V. Giacobbo-Peyronnel, Amministratur,

wara li rat il-proċedura bil-miktub u wara s-seduta tat-13 ta' Settembru 2017,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippreżentati:

- għal M. Jacob, minn E. Ginter u J. Bellet, avocats,
- għall-Gvern Franġiż, minn D. Colas, E. de Moustier u S. Ghiandoni, bħala aġenti,

- għall-Gvern Awstrijak, minn G. Eberhard, b'ala a'ent,
- għall-Gvern Finlandi, minn J. Heliskoski, b'ala a'ent,
- għall-Gvern Svedi, minn A. Falk, C. Meyer-Seitz, U. Persson, N. Otte Widgren, H. Shev u F. Bergius, b'ala a'enti,
- għall-Kummissjoni Ewropea, minn N. Gossement u W. Roels, b'ala a'enti,

wara li semgiet il-konklużjonijiet tal-Avukat Ġenerali, ippreżentati fis-seduta tal-15 ta' Novembru 2017,

tagħti l-preżenti

Sentenza

1 It-talbiet għal deċiżjoni preliminari jirrigwardaw l-interpretazzjoni tal-Artikolu 8 tad-Direttiva tal-Kunsill 90/434/KEE tat-23 ta' Lulju 1990 dwar is-sistema komuni tat-tassazzjoni li tapplika għall-inkorporazzjonijiet, id-diviżjonijiet, it-trasferimenti ta' l-attivi u l-iskambji ta' l-ishma li jirrigwardaw il-kumpanniji ta' Stati Membri differenti (l-U Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 9, Vol. 1, p. 142), kif emendata bl-Att dwar il-kundizzjonijiet tal-adeżjoni tar-Renju tan-Norveġja, tar-Repubblika tal-Awstrija, tar-Repubblika tal-Finlandja u tar-Renju tal-Isvezja (l-U 1994, C 241, p. 21), adattat bid-Deċiżjoni tal-Kunsill tal-Unjoni Ewropea 95/1/KE, Euratom, KEFA tal-Kunsill tal-Unjoni Ewropea, tal-1 ta' Jannar 1995 (l-U 1995, L 1, p. 1) (iktar 'il quddiem id-“Direttiva dwar il-Mergers”) u tal-Artikolu 49 TFUE.

2 Dawn it-talbiet tressqu fil-kuntest ta' tilwim bejn, f'kawża minnhom, Marc Jacob u l-ministre des Finances et des Comptes publics (il-Ministru tal-Finanzi u tal-Kontijiet Pubbliċi, Franza) (iktar 'il quddiem l-“amministrazzjoni fiskali”), u, fil-kawża l-oġra, l-amministrazzjoni fiskali u M. Lassus dwar id-deċiżjonijiet tal-amministrazzjoni fiskali li tintaxxa l-qligħ kapitali minn tranżazzjoni ta' skambju ta' titoli fl-okkażjoni tat-trasferiment sussegwenti tat-titoli r'evenuti.

Il-kuntest ġuridiku

Id-dritt tal-Unjoni

3 L-ewwel, ir-raba' u t-tmien premissa tad-Direttiva dwar il-Mergers jipprevedu:

“[...] l-inkorporazzjonijiet, id-diviżjonijiet, it-trasferimenti ta' l-attivi u l-iskambji ta' l-ishma li jirrigwardaw kumpanniji fi Stati Membri differenti jistgħu jkunu me'tie'għa sabiex jo'olqu 'ewwa l-Komunità l-kundizzjonijiet analogi għal dawk tas-suq intern u sabiex b'hekk ji'guraw li ji' stabblit u jiffunzjona b'mod effettiv is-suq komuni; billi dawn il-?idmiet ma g'andhomx ji' u m'fikkla b'restrizzjonijiet, 'vanta' i u tag'wi' li jin'olqu b'mod partikolari mid-dispo'izzjonijiet tat-taxxi fl-Istati Membri; billi għal dan l-iskop huwa me'tie'għa li jidda' l-rigward dawn il-?idmiet regoli tat-taxxa li jkunu newtri mill-lat tal-kompetizzjoni, sabiex i' allu lill-intrapri' i jadattaw lilhom infushom skond il-?ti'iet tas-suq komuni, biex i' idu l-produttività tag'hom u jtejbu s-sa' a tag'hom tal-kompetittività fil-livell internazzjonali;

[...]

[...] s-sistema komuni tat-taxxi għandha tevita l-impożizzjoni tat-taxxi rigward l-inkorporazzjonijiet, id-diviżjonijiet, it-trasferimenti ta' l-attivi jew l-iskambji ta' l-ishma, filwaqt li fl-istess żin tissalvagwarda l'interessi finanzjarji ta' l-Istat tal-kumpannija trasferitur jew ta' dik miksuba;

[...]

[...] l-allokkazzjoni lill-azzjonisti fil-kumpannija trasferitur tat-titoli tal-kumpannija riżevitur jew ta' dik li tikseb l-ishma ma għandha fiha nfisha toqloq l-ebda tassazzjoni f'idejn dawn l-azzjonisti”.

4 Konformement mal-Artikolu 1 ta' din id-direttiva, “[k]ull wiegħed mill-Istati Membri għandu japplika din id-Direttiva għall-inkorporazzjonijiet, id-diviżjonijiet, it-trasferimenti ta' l-attivi u l-iskambji ta' l-ishma li fihom ikunu involuti f'ew Stat Membri jew iktar.”

5 L-Artikolu 2 tad-Direttiva dwar il-Mergers jistipula:

“Għall-għanijiet ta' din id-Direttiva:

[...]

d) ‘skambju ta' ishma’ għandha tfisser iżidma li biha kumpannija tikseb sehem/ishma fil-kapital ta' kumpannija oħra hekk li tikseb il-maġoranza tad-drittijiet tal-voti f'din il-kumpannija bi skambju għall-feru? lil dawk li jkollhom l-ishma fil-kumpannija ta' l-aħar, bi skambju tat-titoli tagħom, titoli li jirrappreżentaw il-kapital tal-kumpannija ta' qabel, u, jekk japplika, il-feru? las fi flus korrenti li ma jaqbi?x il-10 % tal-valur nominali jew, fin-nuqqas ta' valur nominali, il-valur par tal-kontijiet tat-titoli ma?ru?a bi skambju;

[...]

g) ‘kumpannija miksuba’ għandha tfisser il-kumpannija li fiha ji?i miksub sehem minn kumpannija oħra permezz ta' skambju tat-titoli;

h) ‘kumpannija li tikseb’ għandha tfisser il-kumpannija li takkwista sehem permezz ta' l-iskambju tat-titoli;

[...]”

6 L-Artikolu 3 tad-Direttiva dwar il-Mergers jipprovdi:

“Għall-għanijiet ta' din id-Direttiva, ‘kumpannija minn Stat Membru’ għandha tfisser kull kumpannija li:

a) tiegħu wa?da mill-għanijiet elenkati fl-Anness ta' ma' hawn;

b) skond il-li?ijiet tat-taxxi ta' Stat Membru hija kkunsidrata li hija residenti f'dan l-Istat għall-għanijiet tat-taxxa u, skond it-termini ta' ftehim dwar it-taxxa doppja konkluziva ma Stat terz, mhix ikkunsidrata b?ala residenti barra mill-Komunità għall-għanijiet tat-taxxa;

c) barra minn dan, hija bla ?sara għal wa?da mit-taxxi li ?ejjin, ming?ajr il-possibbiltà ta' għa?la jew li ti?i e?entata minnhom:

[...]

– impôt sur les sociétés fi Franza,

[...]

– impôt sur le revenu des collectivités fil-Lussemburgu,

[...]

jew g?al kull taxxa o?ra li tista tidida??al minflok kull wa?da mit-taxxi ta' hawn fuq.”

7 Skont l-Artikolu 8(1) u (2) tad-Direttiva dwar il-Mergers:

“1. Mal-waqt ta' inkorporazzjoni, divi?joni jew skambju ta' l-ishma, l-allokkazzjoni tat-titoli li jirrapre?entaw il-kapital tal-kumpannija ri?evitur jew ta' dik tal-kisba lil azzjonist tal-kumpannija trasferitur jew ta' dik li tikseb bi skambju g?at-titoli li jirrapre?entaw il-kapital tal-kumpannija ta' l-a??ar ma g?andhom, minnhom infushom, jo?olqu l-ebda tassazzjoni fuq id-d?ul, il-profitti jew il-profitti kapitali ta' dan l-azzjonist.

2. L-Istati Membri g?andhom japplikaw il-paragrafu 1 bil-kondizzjoni li l-azzjonist ma jag?tix lit-titoli r?evuti valur og?la g?all-g?anijiet tat-taxxa milli kellhom it-titoli skambjati immedjatament qabel l-inkorporazzjoni, id-divi?joni jew l-iskambju.

L-applikazzjoni tal-paragrafu 1 ma g?andhiex tipprevjieni lill-Istati Membri milli jintaxxaw il-qlig? li jin?oloq mit-trasferiment sossegwanti tat-titoli r?evuti bl-istess mod b?all-qlig? li ji?i mit-trasferiment tat-titoli li kienu je?istu qabel il-kisba.

[...]

Id-dritt konvenzjonali

8 L-Artikolu 18 tal-Konvenzjoni bejn Franza u l-Bel?ju, iffirmata fi Brussell fl?10 ta' Marzu 1964, inti?a sabiex tevita t-tassazzjoni doppja u tistabbilixxi regoli ta' assistenza amministrattiva u ?uridika re?iproka fil-qasam tat?taxxa fuq id-d?ul, jipprevedi:

“Sa fejn l-artikoli pre?edenti ta' din il-konvenzjoni ma jipprovdux mod ie?or, id-d?ul tar-residenti ta' wie?ed mill-Istati kontraenti huwa taxxabli biss f'dak l-Istat Membru” [traduzzjoni mhux uffijali].

9 Skont l-Artikolu 13(3) u (4) tal-Konvenzjoni bejn il-Gvern tar-Repubblika Fran?i?a u l-Gvern tar-Renju tal-Gran Brittanja u l-Irlanda ta' Fuq, iffirmata f'Londra fit?22 ta' Mejju 1968, inti?a sabiex tevita t-tassazzjoni doppja u tipprevjieni l-eva?joni fiskali fil-qasam tat-taxxi fuq id-d?ul (iktar 'il quddiem il-“Konvenzjoni Fran?i?a-Brittanika”):

“3. Il-qlig? imnissel mit-trasferiment ta' kull beni ie?or li ma huwiex dak imsemmi fil-paragrafi 1 u 2 huwa intaxxat biss fl-Istat kontraenti li fih huwa residenti ?-?essjonarju.

4. Minkejja d-dispo?izzjonijiet tal-paragrafu 3, il-qlig? mag?mul minn persuna fi?ika li hija residenti ta' Stat kontraenti waqt it?trasferiment ta' iktar minn 25 fil-mija tal-ishma mi?muma, wa?edha jew ma' qraba, diretti jew indiretti, f'kumpannija li hija residenti tal-Istat kontraenti l-ie?or, huwa taxxabli f'dak l-Istat Membru l-ie?or. Id-dispo?izzjonijiet ta' dan il-paragrafu japplikaw biss jekk:

a) il-persuna fi?ika g?andha n-nazzjonalità tal-Istat kontraenti l-ie?or ming?ajr ma jkollha n-nazzjonalità tal-ewwel Stat kontraenti; u

b) il-persuna fi?ika kienet residenti tal-Istat kontraenti l-ie?or g?al kwalunkwe perijodu matul il-?ames snin immedjatament pre?edenti t-trasferiment tal-ishma.

Id-dispo?izzjonijiet ta' dan il-paragrafu japplikaw ukoll g?all-qlig? mit-trasferiment ta' drittijiet fil-kumpannija o?rajn ta' din il-kumpannija li, g?all-intaxxar tal-qlig? kapitali, huwa su??ett mil-le?i?lazzjoni ta' dan l-Istat kontraenti ie?or g?all-istess skema b?all-qlig? mit-trasferiment tal-ishma." [traduzzjoni mhux uffi?jali]

Id-dritt Fran?i?

10 Skont l-Artikolu 92B(II)(1) tal-code général des impôts (il-Kodi?i ?enerali tat-Taxxa) (iktar 'il quddiem il-"K?T"), fil-ver?joni tieg?u applikabbli g?all-qlig? kapitali li l-intaxxar tieg?u kien pospost g?all?1 ta' Jannar 2000:

"Sa mill-1 ta' Jannar 1992 jew mill-1 ta' Jannar 1991 g?at-trasferimenti ta' titoli lil kumpannija su??etta g?at-taxxa fuq il-kumpanniji, it-tassazzjoni tal-qlig? kapitali mag?mula f'ka? ta' skambju ta' titoli li jirri?ulta minn tran?azzjoni ta' offerta pubblika, ta' merger, divi?joni, ta' assorbiment ta' fond komuni minn kumpannija ta' investment b'kapital varjabbli mwettaq skont il-le?i?lazzjoni fis-se?? jew ta' trasferiment ta' titoli lil kumpannija su??etta g?at-taxxa fuq il-kumpanniji, jista' jkun pospost g?all-mument li fih ise?? i?-?essjoni jew it-trasferiment tat-titoli r?evuti waqt l-iskambju [...]"

11 L-Artikolu 160(I) u (I ter) tal-K?T, fil-ver?joni tieg?u applikabbli meta se??ew il-fatti fil-kaw?i prin?ipali, jipprovdi:

"I. [...] It-tassazzjoni tal-qlig? kapitali hekk imwettaq hija su??etta g?all-kundizzjoni unika li d-drittijiet mi?muma direttament jew indirettament fil-profitti tal-kumpannija mi?-?essjonarju jew mill-konju?i tieg?u, l-axxendenti u d-dixxendenti tag?hom, ikunu qab?u flimkien l-25 % ta' dawn il-profitti fi kwalunkwe mument matul l-a??ar ?ames snin. Madankollu, meta t-trasferiment isir g?all-benefi??ju ta' wa?da mill-persuni msemmija f'dan il-paragrafu, il-qlig? kapitali g?andu jkun e?entat jekk parti jew dawn id-drittijiet fil-kumpannija kollha ma jkunux mibjug?a mill-?did lil terz fi ?mien ?ames snin. Fin-nuqqas ta' dan, il-qlig? kapitali jkun taxxabli g?an-nom tal-ewwel ?essjonarju fir-rigward tas-sena tal-bejg? mill-?did tad-drittijiet lil terzi.

[...]

It-telf subit matul sena huwa imputabli esklu?vament mill-qlig? kapitali tal-istess natura mag?mul matul l-istess sena jew fil-?ames snin segwenti.

[...]

I ter. [...] 4. It-tassazzjoni tal-qlig? kapitali mag?mul sa mill?1 ta' Jannar 1991 f'ka? ta' skambju ta' drittijiet fil-kumpannija li jirri?ulta minn operazzjoni ta' merger, ta' divi?joni, ta' trasferiment ta' titoli lil kumpannija su??etta g?at-taxxa fuq il-kumpanniji, tista' tkun posposta fil-kundizzjonijiet previsti fl-Artikolu 92B(II) [...]"

12 Skont l-Artikolu 164B(I)(f) ta' dan il-kodi?i, fil-ver?joni tieg?u applikabbli fl?1999, huwa kkunsidrat b?ala d?ul minn sorsi Fran?i?i "l-qlig? kapitali msemmi fl-Artikolu 160 u li jirri?ulta mi?-?essjoni ta' drittijiet marbuta mal-kumpanniji li g?andhom is-sede tag?hom fi Franza".

13 L-Artikolu 244 bis(B) tal-K?T, fil-ver?joni tieg?u applikabbli fid-data ta?-?essjoni tat-titoli fl?1999, kien jipprovdi:

"Il-profitti mi?-?essjonijiet ta' drittijiet fil-kumpannija msemmija fl-Artikolu 160, mag?mula minn

persuni fi?i?i li ma humiex domi?iljati fiskalment fi Franza fis-sens tal-Artikolu 4 B jew minn persuni ?uridi?i jew organi, tkun xi tkun il-forma tag?hom, li g?andhom is-sede tag?hom barra minn Franza, huma stabbiliti u ntaxxati skont il-metodi previsti fl-Artikolu 160.”

Il-kaw?i prin?ipali u d-domandi preliminari

Il-Kaw?a C?327/16

14 Fit?23 ta’ Di?embru 1996, M. Jacob, resident fiskali Fran?i?, ittrasferixxa titoli li huwa kellu f’kumpannija Fran?i?a lil kumpannija Fran?i?a o?ra, u inkambju r?ieva titoli ta’ din tal-a??ar. Konformement mal-le?i?lazzjoni fiskali applikabbli fid-data tal-fatti, it-tassazzjoni tal-qlig? kapitali mag?mul fl-okka?joni ta’ din it-tran?azzjoni ta’ skambju ta’ titoli ?iet posposta.

15 Fl?1 ta’ Ottubru 2004, M. Jacob ittrasferixxa r-residenza fiskali tieg?u minn Franza g?all-Bel?ju.

16 Fil?21 ta’ Di?embru 2007, M. Jacob ittrasferixxa t-titoli kollha li huwa r?ieva fl-okka?joni tat-tran?azzjoni ta’ skambju inkwistjoni. Wara dan it-trasferiment, il-qlig? kapitali li t-tassazzjoni tieg?u kienet ?iet posposta ?ie ntaxxat, fir-rigward tas-sena 2007, flimkien mal-interessi moratorji u b’?ieda ta’ 10 %.

17 Permezz ta’ sentenza tat?8 ta’ ?unju 2012, it-tribunal administratif de Montreuil (il-Qorti Amministrattiva ta’ Montreuil, Franza) iddikjarat illi din il-kontribuzzjoni addizzjonali ta’ taxxa fuq id-d?ul ma kinitx dovuta. Fit?28 ta’ Mejju 2015, il-cour administrative d’appel de Versailles (il-Qorti Amministrattiva tal-Appell ta’ Versailles, Franza) annullat din is-sentenza u kkonfermat mill-?did it-totalità tal-kontribuzzjonijiet li M. Jacob kien ?ie me?lus milli j?allas.

18 Fl-1 ta’ Ottubru 2015 M. Jacob ressaq appell ta’ kassazzjoni quddiem il-Conseil d’État (il-Kunsill tal-Istat, Franza), billi argumenta li l-le?i?lazzjoni nazzjonali inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, li hija inti?a li ti?gura t-traspo?izzjoni fid-dritt Fran?i? tal-Artikolu 8 tad-Direttiva dwar il-Mergers, kienet tmur kontra l-g?anijiet imfittxija minn dan l-Artikolu 8. M. Jacob jargumenta, f’dan ir-rigward, li, konformement mal-imsemmi Artikolu 8, il-fatt taxxabli ta’ qlig? kapitali huwa t-trasferiment sussegwenti tat-titoli r?evuti u mhux it-tran?azzjoni ta’ skambju tat-titoli; peress li din it-tran?azzjoni tikkostitwixxi biss tran?azzjoni addizzjonali fiskalment newtrali.

19 Il-qorti tar-rinviju tindika, essenzjalment, li l-interpretazzjoni tal-le?i?lazzjoni nazzjonali inkwistjoni tiddependi mill-interpretazzjoni tal-Artikolu 8 tad-Direttiva dwar il-Mergers.

20 F’dawn i?-?irkustanzi, il-Conseil d’État (il-Kunsill tal-Istat) idde?ieda li jissospendi l-pro?eduri quddiemu u li jag?mel lill-Qorti tal-?ustizzja d-domandi preliminari li ?ejjin:

“1) Id-dispo?izzjonijiet tal-Artikolu 8 tad-Direttiva [dwar il-Mergers] g?andhom ji?u interpretati fis-sens li dawn jipprojbixxu, f’ka? ta’ tran?azzjoni ta’ skambju ta’ titoli li jaqg?u fil-kamp ta’ applikazzjoni tad-Direttiva, mekkani?mu ta’ posponiment tat-tassazzjoni li jipprovdi li, b’deroga mir-regola li l-avveniment li jag?ti lok g?at-tassazzjoni ta’ valur mi?jud [qlig? kapitali] g?andu ji?i kkostitwit matul is-sena li fih dan javvera ru?u, valur mi?jud ta’ skambju g?andu ji?i kkonstatat u llikwidat fl-okka?joni tat-tran?azzjoni ta’ skambju ta’ titoli u ji?i intaxxat fis-sena li matulha javvera ru?u l-avveniment li jtemm il-posponiment tat-tassazzjoni, li jista’ jkun b’mod partikolari t-trasferiment tat-titoli ri?evuti fil-mument tal-iskambju?

2) Id-dispo?izzjonijiet tal-Artikolu 8 tad-Direttiva [dwar il-Mergers] g?andhom ji?u interpretati fis-sens li dawn jipprojbixxu, f’ka? ta’ tran?azzjoni ta’ skambju ta’ titoli li jaqg?u fil-kamp ta’ applikazzjoni tad-Direttiva, li l-valur mi?jud [qlig? kapitali] ta’ skambju ta’ titoli, anki jekk ji?i pre?unt

li huwa taxxabbli, ji?i intaxxat mill-Istat ta' residenza tal-persuna taxxabbli fil-mument tat-tran?azzjoni ta' skambju, anki jekk din il-persuna, fid-data tat-trasferiment tat-titoli r?evuti fl-okka?joni ta' dan l-iskambju li fiha l-valur mi?jud ji?i effettivament intaxxat, tkun ittrasferiet id-domi?ilju fiskali tag?ha lejn Stat Membru ie?or?"

II-Kaw?a C?421/16

21 M. Lassus, resident fiskali Brittaniku sa mis-sena 1997, ittrasferixxa, fis-7 ta' Di?embru 1999, lil kumpannija Lussemburgi?a titoli li huwa kellu f'kumpannija Fran?i?a u inkambju r?ieva titoli ta' din l-ewwel kumpannija. F'din l-okka?joni, ?ie kkonstatat qlig? kapitali li, skont il-le?i?lazzjoni fis-se?? fid-data tal-fatti, it-tassazzjoni tieg?u ?iet posposta.

22 Mill-pro?ess g?ad-dispo?izzjoni tal-Qorti tal-?ustizzja jirri?ulta li, wara din it-tran?azzjoni ta' skambju, M. Lassus akkwista xi titoli o?rajn tal-imsemmija kumpannija Lussemburgi?a. Fix-xahar ta' Di?embru 2002, M. Lassus ittrasferixxa 45 % tat-titoli li huwa kellu f'din l-istess kumpannija.

23 Peress li qieset li 45 % tat-titoli r?evuti minn M. Lassus fl-okka?joni tal-imsemmija tran?azzjoni ta' skambju kienu ?ew ittrasferiti, l-amministrazzjoni fiskali ntaxxat il-kwota korrispondenti tal-qlig? kapitali li t-tassazzjoni tieg?u ?iet posposta, kif kienet ikkonstatat g?as-sena 1999. Konsegwentement, l-amministrazzjoni fiskali imponiet fuq M. Lassus kontribuzzjonijiet addizzjonali tat-taxxa fuq id-d?ul g?as-sena 2002.

24 B'kontestazzjoni g?al dawn il-kontribuzzjonijiet, M. Lassus adixxa t-tribunal administratif de Paris (il-Qorti Amministrattiva ta' Pari?i, Franza), li ?a?det ir-rikors tieg?u. Adita b'appell, il-cour administrative d'appel de Paris (il-Qorti Amministrattiva tal-Appell ta' Pari?i, Franza) annullat id-de?i?joni ta' din l-ewwel qorti u g?alhekk, ?elset lil M. Lassus minn dawn il-kontribuzzjonijiet. G?alhekk l-amministrazzjoni fiskali adixxiet lill-Conseil d'État (il-Kunsill tal-Istat) b'appell ta' kassazzjoni fil-konfront ta' din id-de?i?joni tal-a??ar.

25 Il-qorti tar-rinviju tesponi li, konformement mal-le?i?lazzjoni inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali u mal-Artikolu 13(4)(a) u (b) tal-Konvenzjoni Fran?i?a-Brittanika, il-qlig? kapitali mit-tran?azzjoni ta' skambju ta' titoli mag?mul matul is-sena 1999 minn M. Lassus, resident fiskali Brittaniku, seta' ji?i ntaxxat fi Franza.

26 Barra minn hekk, dik il-qorti tqis li l-uniku effett tal-le?i?lazzjoni nazzjonali inkwistjoni huwa li tippermetti, b'deroga g?ar-regola li tipprovdi li l-fatt taxxabbli ta' qlig? kapitali jse?? matul is-sena tat-twettiq tieg?u, li ji?i kkonstatat il-qlig? kapitali minn tran?azzjoni ta' skambju ta' titoli fis-sena li fiha se??et din it-tran?azzjoni u li ji?i ntaxxat fis-sena li matulha jse?? l-avveniment li jtemm il-posponiment ta' tassazzjoni, ji?ifieri s-sena li matulha jse?? it-trasferiment tat-titoli r?evuti fil-mument tal-iskambju.

27 F'dan il-kuntest, il-fatt li l-qlig? kapitali mit-trasferiment sussegwenti tat-titoli r?evuti inkambju huwa taxxabbli fi Stat Membru ie?or li ma huwiex ir-Repubblika Fran?i?a, ma g?andux effett, skont l-imsemmija qorti, fuq is-setg?a ta' dan l-Istat Membru tal-a??ar li jintaxxa l-qlig? kapitali mit-tran?azzjoni ta' skambju inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali.

28 Madankollu, M. Lassus jikkontesta din l-interpretazzjoni. Huwa jargumenta, prin?ipalment, li l-mekkani?mu ta' posponiment tat-tassazzjoni stabbilit mil-le?i?lazzjoni nazzjonali huwa inkompatibbli mad-dispo?izzjonijiet tal-Artikolu 8 tad-Direttiva dwar il-Mergers. Huwa jqis li dan l-artikolu jipprevedi b?ala fatt taxxabbli t-trasferiment sussegwenti tat-titoli r?evuti inkambju u mhux it-tran?azzjoni ta' skambju tat-titoli, b'din tal-a??ar tkun tikkorrispondi g?al tran?azzjoni addizzjonali fiskalment newtrali. Barra minn hekk, huwa jsostni li, f'dan il-ka?, fid-data ta' dan it-trasferiment tat-titoli r?evuti inkambju, ir-Repubblika Fran?i?a kienet tilfet il-kompetenza fiskali tag?ha fuq il-qlig?

kapitali, peress li t-trasferiment jaqa' ta't il-kompetenza fiskali tar-Renju Unit.

29 Barra minn hekk, fl-ipotezi li t-trasferiment ikun taxxabli fi Franza, ladarba l-lezi?lazzjoni nazzjonali tippermetti lill-persuni taxxabli residenti li jag?mlu tpa?ija tat-telf mit-trasferiment mal-qlig? kapitali tal-istess natura, ir-rifjut tal-amministrazzjoni fiskali li tpa?i t-telf mag?mul bit-trasferiment tat-titoli matul is-sena 2002 mal-qlig? kapitali minn tran?azzjoni ta' skambju ta' titoli li t-tassazzjoni tieg?u ?iet posposta, jikkostitwixxi ostakolu g?al-libertà ta' stabbiliment.

30 F'dawn i?-?irkustanzi, il-Conseil d'État (il-Kunsill tal-Istat, Franza) idde?ieda li jissospendi l-pro?eduri quddiemu u li jag?mel lill-Qorti tal-?ustizzja d-domandi preliminari li ?ejjin:

“1) Id-dispo?izzjonijiet tal-Artikolu 8 tad-Direttiva [dwar il-Mergers] g?andhom ji?u interpretati fis-sens li jipprojbixxu, fil-ka? ta' tran?azzjoni ta' skambju ta' titoli li taqa' fil-kamp ta' applikazzjoni tad-Direttiva, mekkani?mu ta' differiment tat-taxxa li, b'deroga mir-regola li l-fatt li ji??enera t-tassazzjoni ta' qlig? kapitali jse??fis-sena li fih isir dan il-qlig?, qlig? kapitali fuq l-iskambju huwa kkonstatat u m?allas mat-tran?azzjoni ta' skambju ta' titoli u huwa intaxxat fis-sena li fih ise?? l-avveniment li jtemm id-differiment tat-taxxa, li jista' jkun b'mod partikolari t-trasferiment ta' titoli ri?evuti fil-mument tal-iskambju?

2) Anki jekk ji?i pre?unt li huwa taxxabli, qlig? kapitali fuq l-iskambju jista' ji?i intaxxat mill-Istat li g?andu s-setg?a li jintaxxa fil-mument tat-tran?azzjoni ta' skambju, minkejja li t-trasferiment tat-titoli ri?evuti fl-okka?joni ta' dan l-iskambju taqa' ta't il-kompetenza fiskali ta' Stat Membru ie?or?

3) Fil-ka? li r-risposta g?ad-domandi pre?edenti tkun li d-Direttiva ma tipprekludix li l-qlig? kapitali li jirri?ulta minn skambju ta' titoli huwa intaxxat fil-mument tat-trasferiment ulterjuri tat-titoli ri?evuti fil-mument tal-iskambju, inklu? meta ?-?ew? tran?azzjonijiet ma jaqg?ux ta't il-kompetenza fiskali tal-istess Stat Membru, jista' l-Istat Membru li fih il-qlig? kapitali fuq l-iskambju ?ie ddifferit jintaxxa l-qlig? kapitali ddifferit fil-mument ta' dan it-trasferiment, bla ?sara g?ad-dispo?izzjonijiet tal-ftehim bilaterali dwar it-taxxa doppja applikabbli, irrispettivament mir-ri?ultat tat-trasferiment meta dan ir-ri?ultat huwa wie?ed ta' telf? Din id-domanda hija mag?mula kemm fir-rigward tad-Direttiva [dwar il-Mergers] kif ukoll fir-rigward tal-libertà ta' stabbiliment iggarantit mill-Artikolu 43 tat-Trattat [KE], li sar l-Artikolu 49 tat-Trattat [FUE], meta persuna taxxabli residenti g?all-finijiet tat-taxxa fi Franza fil-mument tat-tran?azzjoni ta' skambju u fil-mument tat-tran?azzjoni ta' trasferiment ta' titoli tkun tista' tibbenefika [...] minn kreditu ta' taxxa fuq it-telf li jirri?ulta mit-trasferiment.

4) Fil-ka? li r-risposta g?ad-domanda 3 tkun li g?andu jittie?ed inkunsiderazzjoni t-telf fuq it-trasferiment tat-titoli ri?evuti fil-mument tal-iskambju, l-Istat Membru fejn sar il-qlig? kapitali fuq l-iskambju g?andu jnaqqas dan it-telf li jirri?ulta mit-trasferiment mill-qlig? kapitali jew g?andu, peress li t-trasferiment ma jaqax ta't il-kompetenza fiskali tieg?u, jirrinunzja milli jintaxxa l-qlig? kapitali fuq l-iskambju?

5) Fil-ka? li r-risposta g?ad-domanda 4 tkun li hemm lok li t-telf li jirri?ulta mit-trasferiment g?andu jitnaqqas mill-qlig? kapitali fuq l-iskambju, liema prezz g?andu jin?amm g?all-akkwist tat-titoli ttrasferiti sabiex ji?i kkalkolat dan it-telf li jirri?ulta mit-trasferiment? B'mod partikolari, hemm lok li jintu?a b?ala l-prezz tal-akkwist g?al kull unità g?at-titoli ttrasferiti l-valur totali tat-titoli fil-kumpannija ri?evuti fl-iskambju, hekk kif indikat fid-dikjarazzjoni ta' qlig? kapitali, divi? bin-numru ta' dawn it-titoli ri?evuti fil-mument tal-iskambju, jew g?andu jintu?a prezz tal-akkwist medju ponderat, li jinkludi wkoll tran?azzjonijiet li jse??u wara l-iskambju, b?al akkwisti o?ra ulterjuri jew distribuzzjoni b'xejn ta' titoli tal-istess kumpannija?”

31 Permezz ta' deġiżjoni tal-President tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-10 ta' Novembru 2017, il-Kawża C-327/16 u C-421/16, lew magħquda għall-finijiet tal-proċedura orali u tas-sentenza.

Fuq id-domandi preliminari

Fuq l-ammissibilità

32 B'alma indika l-Avukat Ġenerali fil-punt 46 tal-konkluzjonijiet tiegħu, mill-Artikolu 1 tad-Direttiva dwar il-Mergers jirriżulta li din hija applikabbli għall-mergers, id-diviżjonijiet, it-trasferimenti tal-attiv u l-iskambji tal-ishma transkonfinali li jirrigwardaw kumpanniji ta' lew Stati Membri differenti jew iktar. Issa, il-fatti li wasslu għat-tilwima fil-Kawża C-327/16 jirrigwardaw tranżazzjoni ta' skambju ta' titoli ta' lew kumpanniji stabbiliti fi Stat Membru wieċed biss, f'dan il-każ Franza.

33 F'dan ir-rigward, għandu jifakkar li l-Qorti tal-Ġustizzja ddikjarat b'ala ammissibbli talbiet għal deġiżjoni preliminari f'każijiet fejn, anki jekk il-fatti fil-kawża prinċipali ma kinux jaqgħu direttament ta't il-kamp ta' applikazzjoni tad-dritt tal-Unjoni, id-dispożizzjonijiet ta' dan id-dritt kienu saru applikabbli mil-leġiżlazzjoni nazzjonali li, fir-rigward tas-soluzzjonijiet li ngħataw għal sitwazzjonijiet li l-elementi kollha tagħom kienu limitati lewwa Stat Membru wieċed biss, kienet konformi mal-approv ipprovdut mid-dritt tal-Unjoni (sentenza tal-15 ta' Novembru 2016, Ullens de Schooten, C-268/15, EU:C:2016:874, punt 53 u l-urisprudenza ġitata).

34 Fil-fatt, f'tali każijiet, hemm interess ġert tal-Unjoni li, sabiex jiġu evitati differenzi fl-interpretazzjonijiet futuri, id-dispożizzjonijiet jew il-kunċetti meħuda mid-dritt tal-Unjoni jirrievu interpretazzjoni uniformi, ikunu xi jkunu l-kundizzjonijiet li fihom ikollhom japplikaw (sentenza tal-14 ta' Marzu 2013, Allianz Hungária Biztosító et, C-32/11, EU:C:2013:160, punt 20 kif ukoll il-urisprudenza ġitata).

35 F'dan il-każ, hemm lok li jiġi rrilevat, fl-ewwel lok, li d-domandi magħmula jirrigwardaw l-interpretazzjoni tad-dispożizzjonijiet tad-dritt tal-Unjoni, jiġifieri dawk tad-Direttiva dwar il-Mergers.

36 Fit-tieni lok, bi tweġiba għat-talba ta' kjarifika tal-Qorti tal-Ġustizzja, tal-21 ta' Lulju 2016, il-qorti tar-rinviju speċifikat li l-leġiżlazzjoni inkwistjoni fil-kawża prinċipali, adottata sabiex timplimenta d-Direttiva dwar il-Mergers, hija applikabbli fl-istess kundizzjonijiet għat-tranżazzjonijiet ta' skambju ta' titoli, irrISPettivament minn jekk ikunux purament interni jew transkonfinali, peress li l-persuna taxxabli li għandha titoli għandha r-residenza fiskali tagħha fi Franza fid-data tal-iskambju.

37 Peress li l-leġiżlazzjoni nazzjonali inkwistjoni fil-kawża prinċipali hija konformi, fir-rigward tas-soluzzjonijiet mogħtija f'sitwazzjonijiet fejn it-tranżazzjoni ta' skambju ta' titoli hija purament interna, ma' dawk mogħtija mid-Direttiva dwar il-Mergers, għandu jiġi kkonstatat li d-domandi magħmula mill-qorti tar-rinviju fil-Kawża C-327/16 huma ammissibbli.

38 Fir-rigward tal-Kawża C-421/16, il-Gvern Awstrijak jgħis, essenzjalment, li sitwazzjoni li fiha l-azzjonist tal-kumpannija akkwistata għandu r-residenza fiskali tiegħu fi Stat Membru differenti minn dak tal-kumpannija akkwistata jew tal-kumpannija akkwirenti, ma taqax ta't il-kamp ta' applikazzjoni tad-Direttiva dwar il-Mergers. Issa, fil-kawża prinċipali, M. Lassus, matul it-tranżazzjoni ta' skambju tat-titoli inkwistjoni, kellu r-residenza fiskali tiegħu fir-Renju Unit, filwaqt li l-kumpannija akkwistata u l-kumpannija akkwirenti kienu stabbiliti fi Franza u fil-Lussemburgu rISPettivament.

39 F'dan ir-rigward, hemm lok li ji?i rrilevat li ebda dispo?izzjoni tad-Direttiva dwar il-Mergers ma tipprevedi tali limitazzjoni g?all-kamp ta' applikazzjoni tag?ha.

40 Fil-fatt, b?alma ssemma fil-punt 32 ta' din is-sentenza, id-Direttiva dwar il-Mergers hija applikabbli ladarba l-iskambju ta' titoli, fis-sens tal-Artikolu 2 ta' din id-direttiva, ikun se?? bejn ?ew? kumpanniji jew iktar ta' Stati Membri differenti li jissodisfaw il-kundizzjonijiet li jinsabu fl-Artikolu 3 tad-Direttiva dwar il-Mergers.

41 G?aldaqstant, sabiex ji?i stabbilit il-kamp ta' applikazzjoni tad-Direttiva dwar il-Mergers, il-fatt li min g?andu t-titoli inkwistjoni jkollu r-residenza fiskali tieg?u fi Stat Membru differenti minn dak tal-kumpanniji kkon?ernati mill-iskambju ta' titoli, ma g?andux rilevanza.

42 F'dan il-ka?, huwa stabbilit li, minn na?a, it-tran?azzjoni inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali tirrigwarda ?ew? kumpanniji ta' ?ew? Stati Membri differenti u, min-na?a l-o?ra, li l-kumpanniji kkon?ernati jissodisfaw il-kundizzjonijiet li jinsabu fl-Artikolu 3 ta' din id-direttiva.

43 F'dawn i?-?irkustanzi, ma jistax jitqies li d-Direttiva dwar il-Mergers tapplika biss fil-ka? li l-azzjonist tal-kumpannija akkwistata huwa residenti fiskalment fl-istess Stat Membru b?al dak tal-kumpannija akkwistata jew dak tal-kumpannija akkwirenti. G?aldaqstant, hemm lok li ting?ata risposta g?ad-domandi mag?mula mill-qorti tar-rinviju fil-Kaw?a C?421/16.

Fuq il-mertu

Fuq l-ewwel domandi

44 Permezz tal-ewwel domandi fil-Kaw?i C?327/16 u C?421/16, il-qorti tar-rinviju tistaqsi, essenzjalment, jekk l-Artikolu 8 tad-Direttiva dwar il-Mergers g?andux ji?i interpretat fis-sens li jipprekludi le?i?lazzjoni ta' Stat Membru, skont liema l-qlig? kapitali minn tran?azzjoni ta' skambju ta' titoli huwa kkonstatat fl-okka?joni ta' din it-tran?azzjoni, i?da t-tassazzjoni tieg?u hija posposta sas-sena li fiha jse?? l-avveniment li jtemm dan il-posponiment tat-taxxa, f'dan il-ka? it-trasferiment tat-titoli r?evuti inkambju.

45 Preliminarjament, hemm lok li ji?i kkonstatat li, fi?-?ew? kaw?i, ma ?iex allegat li l-persuni taxxabli kkon?ernati attribwixxew g?at-titoli r?evuti inkambju valur fiskali og?la minn dak li t-titoli skambjati kellhom immedjatement qabel it-tran?azzjoni ta' skambju inkwistjoni. G?aldaqstant, l-Artikolu 8(1) tad-Direttiva dwar il-Mergers huwa applikabbli g?at-tran?azzjonijiet ta' skambju inkwistjoni.

46 Skont din id-dispo?izzjoni, fl-okka?joni ta' skambju ta' ishma, l-allokkazzjoni ta' titoli li jirrappre?entaw il-kapital tal-kumpannija ri?evitur jew akkwerent lil azzjonist tal-kumpannija trasferenti jew akkwirenti, inkambju g?at-titoli li jirrappre?entaw il-kapital tal-kumpannija tal-a??ar ma g?andhiex, minnha nnifisha, to?loq tassazzjoni fuq id-d?ul, il-profitti jew il-qlig? kapitali ta' dan l-azzjonist.

47 Permezz ta' dan l-imperattiv ta' newtralità fiskali fil-konfront ta' tali azzjonist, id-Direttiva dwar il-Mergers hija inti?a, kif jirri?ulta mill-ewwel u r-raba' premessi tag?ha, li ti?gura li skambju ta' titoli li jinteressa lil kumpanniji ta' diversi Stati Membri ma jkunx ostakolat b'restrizzjonijiet, ?vanta??i jew distorsjonijiet partikolari li jin?olqu mid-dispo?izzjonijiet fiskali tal-Istati Membri (sentenza tal?11 ta' Di?embru 2008, A.T., C?285/07, EU:C:2008:705, punt 21).

48 Madankollu, hemm lok li jitfakkar li d-Direttiva dwar il-Mergers hija inti?a, skont ir-raba' premessa tag?ha, li tissalvagwardja l-interessi finanzjarji tal-Istat tal-kumpannija trasferenti jew miksuba. Issa, fost dawn l-interessi finanzjarji hemm il-kompetenza ta' tassazzjoni tal-qlig? kapitali

marbut mat-titoli li kienu je?istu qabel it-tran?azzjoni ta' skambju ta' titoli.

49 Barra minn hekk, it-tieni subparagrafu tal-Artikolu 8(2) tad-Direttiva dwar il-Mergers jipprovdi li l-applikazzjoni tal-paragrafu 1 ta' dan l-artikolu ma tipprekludix lill-Istati Membri milli jintaxxaw il-qlig? li jirri?ulta mit-trasferiment sussegwenti tat-titoli r?evuti bl-istess mod b?all-qlig? li jirri?ulta mit-trasferiment tat-titoli li kienu je?istu qabel l-akkwist (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tal?11 ta' Di?embru 2008, A.T., C?285/07, EU:C:2008:705, punt 35).

50 Jidher li, minkejja li l-Artikolu 8(1) tad-Direttiva dwar il-Mergers, billi jipprevedi li tran?azzjoni ta' skambju ta' titoli ma tistax minnha nfisha tag?ti lok g?at-tassazzjoni tal-qlig? kapitali minn din it-tran?azzjoni, ji?gura n-newtralità fiskali ta' tali tran?azzjoni, din in-newtralità fiskali madankollu ma tne??ix tali qlig? kapitali mill-ambitu tat-tassazzjoni tal-Istati Membri li g?andhom il-kompetenza fiskali fuqu, i?da jipprojbixxi biss li din it-tran?azzjoni ta' skambju titqies b?ala l-fatt taxxabbli.

51 Min-na?a l-o?ra, la l-Artikolu 8 tad-Direttiva dwar il-Mergers u lanqas ebda artikolu ie?or ta' din id-direttiva ma g?andu dispo?izzjonijiet dwar il-mi?uri fiskali xierqa g?all-finijiet tal-implementazzjoni ta' dan l-Artikolu 8.

52 G?aldaqstant, l-Istati Membri g?andhom, b'osservanza tad-dritt tal-Unjoni, ?ertu mar?ni ta' diskrezzjoni f'dak li jirrigwarda din l-implementazzjoni (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tal?5 ta' Lulju 2007, Kofoed, C?321/05, EU:C:2007:408, punti 41 sa 43 kif ukoll tat?23 ta' Novembru 2017, A, C?292/16, EU:C:2017:888, punt 22).

53 Fir-rigward tal-mi?ura prevista mil-le?i?lazzjoni inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, din tikkonsisti, fl-ewwel lok, f'li tikkonstata l-qlig? kapitali mit-tran?azzjoni ta' skambju ta' titoli fl-okka?joni ta' din it-tran?azzjoni u, fit-tieni lok, f'li tipposponi t-tassazzjoni tieg?u g?ad-data tat-trasferiment sussegwenti tat-titoli r?evuti inkambju.

54 Tali mi?ura, sa fejn din twassal g?as-sitwazzjoni li l-fatt taxxabbli ta' dan il-qlig? kapitali ji?i pospost sas-sena li matulha jse?? l-avveniment li jtemm dan il-posponiment tat-tassazzjoni, ji?ifieri t-trasferiment tat-titoli r?evuti inkambju, ti?gura, b?alma rrileva l-Avukat ?enerali fil-punti 59 u 60 tal-konklu?jonijiet tieg?u, li t-tran?azzjoni ta' skambju ta' titoli, fiha nfisha, ma tag?ti lok g?all-ebda tassazzjoni tal-imsemmi qlig? kapitali. Din il-mi?ura tosserva, g?aldaqstant, il-prin?ipju ta' newtralità fiskali, fis-sens tal-Artikolu 8(1) tad-Direttiva dwar il-Mergers.

55 Din il-konklu?joni ma tistax ti?i mminata mis-sempli?i ?irkustanza li l-qlig? kapitali mit-tran?azzjoni ta' skambju ta' titoli huwa kkonstatat fl-okka?joni ta' din it-tran?azzjoni. F'dan ir-rigward, g?andu ji?i ppre?i?at li tali konstatazzjoni tikkostitwixxi sempli?i teknika li tippermetti lill-Istat Membru li g?andu l-kompetenza fiskali fuq it-titoli e?istenti qabel it-tran?azzjoni ta' skambju, i?da li, skont l-Artikolu 8(1) tad-Direttiva dwar il-Mergers, ?ie ostakolat milli je?er?itaha f'din l-okka?joni, li j?ares il-kompetenza fiskali tieg?u u li je?er?itaha sussegwentement, ji?ifieri fid-data tat-trasferiment tat-titoli r?evuti inkambju, konformement mat-tieni subparagrafu tal-Artikolu 8(2) ta' din id-direttiva.

56 F'dawn i?-?irkustanzi, ir-risposta g?all-ewwel domandi fil-Kaw?i C?327/16 u C?421/16 g?andha tkun li l-Artikolu 8 tad-Direttiva dwar il-Mergers g?andu ji?i interpretat fis-sens li ma jipprekludix le?i?lazzjoni ta' Stat Membru, skont liema l-qlig? kapitali minn tran?azzjoni ta' skambju ta' titoli li taqa' ta?t din id-direttiva huwa kkonstatat fl-okka?joni ta' din it-tran?azzjoni, i?da t-tassazzjoni tieg?u hija posposta sas-sena li matulha jse?? l-avveniment li jtemm dan il-posponiment tat-tassazzjoni, f'dan il-ka? it-trasferiment tat-titoli r?evuti inkambju.

Fuq it-tieni domandi

57 Permezz tat-tieni domanda tagħha fil-Kawża C-327/16 u C-421/16, il-qorti tar-rinviju tistaqsi, essenzjalment, jekk l-Artikolu 8 tad-Direttiva dwar il-Mergers għandux jiġi interpretat fis-sens li jipprekludi leżijonijiet ta' Stat Membru li tipprevedi t-tassazzjoni tal-qiegħ kapitali relatat ma' tranżazzjoni ta' skambju ta' titoli, liema tassazzjoni għet posposta, mat-trasferiment sussegwenti tat-titoli rievuti inkambju, minkejja li dan it-trasferiment ma jaqax ta' il-kompetenza fiskali ta' dan l-Istat Membru.

58 B'alma jirriżulta mill-punti 49 u 50 ta' din is-sentenza, mit-tieni subparagrafu tal-Artikolu 8(2) tad-Direttiva dwar il-Mergers jirriżulta li l-imperattiv ta' newtralità fiskali previst fl-okkażjoni tat-tranżazzjoni ta' skambju ta' titoli skont il-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu 8 ma jostakolax lill-Istati Membri milli jintaxxaw il-qiegħ kapitali li jirriżulta mit-trasferiment sussegwenti tat-titoli rievuti inkambju bl-istess mod b'all-qiegħ kapitali li jirriżulta mit-trasferiment tat-titoli eżistenti qabel l-akkwiżizzjoni.

59 Dan it-tieni subparagrafu tal-Artikolu 8(2) għaldaqstant jirrikonoxxi d-dritt tal-Istati Membri li għandhom il-kompetenza fiskali fuq il-qiegħ kapitali relatat mat-tranżazzjoni ta' skambju ta' titoli, iġda li, skont il-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu 8, għew ostakolati milli jeżerċitaw din il-kompetenza matul din it-tranżazzjoni ta' skambju, li jeżerċitawha fid-data tat-trasferiment sussegwenti tat-titoli rievuti inkambju.

60 Dan ingħad, b'alma semma l-Avukat ġenerali fil-punt 68 tal-konklużjonijiet tiegħu, id-Direttiva dwar il-Mergers ma tarmonizzax il-kriterji ta' tqassim tal-kompetenza fiskali bejn l-Istati Membri. Għaldaqstant, hija ma tirregolax l-attribuzzjoni tas-setgħa ta' tassazzjoni ta' tali qiegħ kapitali.

61 Fl-assenza ta' armonizzazzjoni fuq il-livell tal-Unjoni, l-Istati Membri jibqgħu kompetenti sabiex jiddeterminaw, permezz ta' ftehim jew unilateralment, b'osservanza tad-dritt tal-Unjoni, il-kriterji għat-tqassim tal-kompetenza fiskali tagħhom, sabiex tiġi eliminata t-taxxa doppja (ara, b'analoġija, is-sentenza tad-29 ta' Novembru 2011, National Grid Indus, C-371/10, EU:C:2011:785, punti 45 u 46 kif ukoll il-urisprudenza ġuridika).

62 F'dan il-każ, il-qorti tar-rinviju tqis li l-qiegħ kapitali mit-tranżazzjonijiet ta' skambju ta' titoli kkonfernati jaqsa, skont id-dritt nazzjonali u d-dritt konvenzjonali, ta' il-kompetenza fiskali tar-Repubblika Franċiża.

63 F'dawn iż-żirkustanzi, u peress li d-Direttiva dwar il-Mergers, b'alma jirriżulta mill-punt 56 ta' din is-sentenza, ma tipprekludix li t-tassazzjoni tal-qiegħ kapitali mit-tranżazzjoni ta' skambju ta' titoli tkun posposta sat-trasferiment sussegwenti tat-titoli rievuti inkambju, din id-direttiva ma tipprekludix lill-Istat Membru kkonfernat milli jintaxxa dan il-qiegħ kapitali fl-okkażjoni ta' dan it-trasferiment.

64 Is-sempliġi żirkustanza li t-trasferiment tat-titoli rievuti inkambju jaqsa ta' il-kompetenza fiskali ta' Stat Membru differenti minn dak li għandu l-kompetenza fiskali fuq il-qiegħ kapitali mit-tranżazzjoni ta' skambju ta' titoli, b'alma jirriżulta mill-punti 69 sa 71 tal-konklużjonijiet tal-Avukat ġenerali, ma jistax iġaħad lit-tieni Stat Membru mid-dritt tiegħu li jeżerċita l-kompetenza fiskali tiegħu fuq qiegħ kapitali mnissel fil-qafas tal-kompetenza fiskali tiegħu.

65 Din il-konstatazzjoni hija konformi wkoll mal-prinċipju ta' territorjalità fiskali assoġjat ma' element ratione temporis, irrikonoxxut mill-Qorti tal-Ġustizzja, skont liema Stat Membru għandu d-dritt jintaxxa l-qiegħ kapitali mnissel fil-qafas tal-kompetenza fiskali tiegħu, inti? li jgħares it-tqassim tal-kompetenza fiskali bejn l-Istati Membri (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tad-29 ta' Novembru 2011, National Grid Indus, C-371/10, EU:C:2011:785, punti 45 u 46 kif ukoll il-urisprudenza ġuridika).

??itata).

66 G?aldaqstant, ir-risposta g?at-tieni domanda mag?mula fil-Kaw?i C?327/16 u C?421/16 g?andha tkun li l-Artikolu 8 tad-Direttiva dwar il-Mergers g?andu ji?i interpretat fis-sens li ma jipprekludix le?i?lazzjoni ta' Stat Membru li tipprevedi t-tassazzjoni tal-qlig? kapitali relatat ma' tran?azzjoni ta' skambju ta' titoli, liema tassazzjoni ?iet posposta, mat-trasferiment sussegwenti tat-titoli r?evuti inkambju, minkejja li dan l-istess trasferiment ma jaqax ta?t il-kompetenza fiskali ta' dan l-Istat Membru.

Fuq it-tielet sal-?ames domanda fil-Kaw?a C?421/16

67 Preliminarjament, g?andu ji?i nnotat, b?alma jirri?ulta mill-pro?ess fid-dispo?izzjoni tal-Qorti tal-?ustizzja, li M. Lassus, fid-data tat-tran?azzjoni ta' skambju ta' titoli inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, kellu r-residenza fiskali tieg?u fir-Renju Unit. Madankollu, skont il-Konvenzjoni Fran?i?a-Brittanika, ?ie assimilat ma' persuna taxxabli li g?andha l-ishma li tg?ix Franza, b'tali mod li l-qlig? kapitali minn din it-tran?azzjoni ta' skambju ta' titoli kien jaqa' ta?t il-kompetenza fiskali ta' dan l-Istat Membru.

68 Minn dan il-pro?ess jirri?ulta wkoll li, skont il-le?i?lazzjoni inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, it-telf sostnut matul sena partikolari g?andha ssir tpa?ija tieg?u mal-qlig? kapitali tal-istess natura mag?mul matul l-istess sena jew fil-?ames snin segwenti. Issa, fil-kaw?a prin?ipali, huwa stabbilit li t-telf ikkon?ernat ?ie sostnut f'dan it-terminu ta' ?ames snin.

69 Matul is-seduta, il-Gvern Fran?i? ppre?i?a li ma jkunx hemm tpa?ija ta' eventwali telf mag?mul fit-trasferiment sussegwenti tat-titoli r?evuti mal-qlig? kapitali li t-tassazzjoni tieg?u ?iet posposta f'sitwazzjoni meta, fil-mument ta' dan it-trasferiment, il-persuna taxxabli li g?andha dawn it-titoli ma jkollhiex ir-residenza fiskali tag?ha fi Franza.

70 G?aldaqstant, permezz tat-tielet sal-?ames domanda fil-Kaw?a C?421/16, li g?andhom ji?u e?aminati flimkien, il-qorti tar-rinviju tistaqsi, essenzjalment, jekk id-Direttiva dwar il-Mergers u l-Artikolu 49 TFUE g?andhomx ji?u interpretati fis-sens li jipprekludu le?i?lazzjoni ta' Stat Membru li, f'sitwazzjoni meta t-trasferiment sussegwenti tat-titoli r?evuti inkambju ma jaqax ta?t il-kompetenza fiskali ta' dan l-Istat Membru, tipprevedi t-tassazzjoni tal-qlig? kapitali li t-tassazzjoni tieg?u ?iet posposta fl-okka?joni ta' dan it-trasferiment ming?ajr ma jittie?ed inkunsiderazzjoni eventwali telf sostnut f'din l-okka?joni, filwaqt li tali telf jittie?ed inkunsiderazzjoni meta l-persuna taxxabli li g?andha titoli g?andha r-residenza fiskali tag?ha fl-imsemmi Stat Membru fid-data tal-imsemmi trasferiment. Barra minn hekk, il-qorti tar-rinviju tixtieq tkun taf, jekk ikun il-ka?, liema huma l-metodi ta' tpa?ija u l-kalkolu ta' dan it-telf.

71 G?andu jittfakkar li t-tran?azzjonijiet li jaqg?u ta?t id-Direttiva dwar il-Mergers jikkostitwixxu metodu partikolari tal-e?er?izzju tal-libertà ta' stabbiliment, li huwa importanti g?all-funzjonament tajjed tas-suq intern, u jikkostitwixxu g?alhekk attivitajiet ekonomi?i li g?alhom l-Istati Membri huma marbuta li josservaw din il-libertà (sentenza tat?23 ta' Novembru 2017, A, C?292/16, EU:C:2017:888, punt 23 u l-?urisprudenza ??itata).

72 Madankollu, b?alma rrileva l-Avukat ?enerali fil-punti 78, 100 u 101 tal-konklu?jonijiet tieg?u, id-Direttiva dwar il-Mergers la tirregola l-kwistjoni dwar it-tpa?ija possibbli ta' telf eventwali sostnut waqt it-trasferiment sussegwenti tat-titoli r?evuti inkambju u lanqas dik dwar il-metodi ta' tali tpa?ija u tal-kalkolu tag?ha. Il-kwistjonijiet dwar tali tpa?ija jaqg?u g?aldaqstant ta?t id-dritt nazzjonali tal-Istat Membru ta' ori?ini b'osservanza tad-dritt tal-Unjoni, f'dan il-ka?, iktar partikolari, tal-Artikolu 49 TFUE.

73 Konsegwentement, hemm lok li l-imsemmija domandi ji?u e?aminati biss fid-dawl tal-Artikolu

49 TFUE.

74 F'dan ir-rigward, g?andu jifakkar li g?andhom jitqiesu b?ala restrizzjonijiet g?al-libertà ta' stabbiliment, fis-sens tal-Artikolu 49 TFUE, il-mi?uri kollha li jipprojbixxu, jostakolaw jew jag?mlu inqas attraenti l-e?er?izzju ta' din il-libertà (sentenza tat?23 ta' Novembru 2017, A, C?292/16, EU:C:2017:888, punt 25 u l-?urisprudenza ??itata).

75 F'dan il-ka?, g?andu ji?i rrilevat li, fil-mument tat-trasferiment sussegwenti tat-titoli r?evuti inkambju, M. Lassus kien persuna taxxabli li kellu titoli mhux residenti, b'tali mod illi ma setax jag?mel tpa?ija ta' eventwali telf sostnut f'dan it-trasferiment mal-qlig? kapitali mill-iskambju u li t-tassazzjoni tieg?u ?iet posposta, filwaqt li, li kieku kien persuna taxxabli li kellu titoli residenti, huwa kien ikun jista' jag?mel din it-tpa?ija.

76 Tali differenza fit-trattament, skont jekk fil-mument tat-trasferiment tat-titoli r?evuti inkambju, il-persuna taxxabli li g?andha titoli g?andhiex ir-residenza fiskali tag?ha fl-Istat Membru kkon?ernat jew le, tista' tostakola u tag?mel inqas attraenti, fil-konfront tal-persuni taxxabli li g?andhom titoli mhux residenti, it-tran?azzjonijiet ta' ristrutturar tal-kumpanniji li jaqg?u ta?t id-Direttiva dwar il-Mergers u, g?aldaqstant, tikkostitwixxi ostakolu g?al-libertà ta' stabbiliment.

77 Dan l-ostakolu jista' ji?i a??ettat biss jekk jikkon?erna s-sitwazzjonijiet li ma humiex o??ettivament paragonabbli jew jekk jista' jkun i??ustifikat minn ra?unijiet imperattivi ta' interess ?enerali rrikonoxxuti mid-dritt tal-Unjoni. Huwa wkoll ne?essarju, f'din l-ipote?i, li dan ikun xieraq sabiex jiggarantixxi li l-g?an inkwistjoni jintla?aq u li dan ma je??edix dak li huwa me?tie? sabiex dan l-g?an jintla?aq (sentenza tat?23 ta' Novembru 2017, A, C?292/16, EU:C:2017:888, punt 28 u l-?urisprudenza ??itata).

78 Fir-rigward tan-natura paragonabbli tas-sitwazzjonijiet ikkon?ernati, g?andu ji?i osservat li l-le?i?lazzjoni inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali hija inti?a li tintaxxa qlig? kapitali minn skambju ta' titoli li huwa mnissel fil-mument li M. Lassus kien assimilat ma' persuna taxxabli li g?andha r-residenza fiskali tag?ha fi Franza. Fil-konfront ta' tali tassazzjoni, li hija posposta sal-mument tat-trasferiment sussegwenti tat-titoli r?evuti inkambju, is-sitwazzjoni ta' persuna taxxabli li g?andha titoli mhux residenti fil-mument tat-trasferiment, b?al dik ta' M. Lassus, hija o??ettivament paragonabbli ma' dik ta' persuna taxxabli li g?andha titoli residenti fil-mument ta' dan l-istess trasferiment.

79 Fir-rigward tal-kwistjoni dwar jekk l-ostakolu inkwistjoni jistax ji?i ??ustifikat minn ra?unijiet imperattivi ta' interess ?enerali rrikonoxxuti mid-dritt tal-Unjoni, il-Gvern Fran?i? jqis li r-ra?uni imperattiva ta' interess ?enerali marbuta mat-tqassim tal-kompetenza fiskali bejn l-Istati Membri tista' ti??ustifika tali ostakolu.

80 F'dan ir-rigward, hemm lok li ji?i kkonstatat li l-?arsien tat-tqassim tal-kompetenza fiskali bejn l-Istati Membri huwa g?an le?ittimu rrikonoxxut mill-Qorti tal-?ustizzja (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tad?29 ta' Novembru 2011, National Grid Indus, C?371/10, EU:C:2011:785, punt 45).

81 Madankollu, f'?irkustanzi b?al dawk inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, b?alma kkonstata l-Avukat ?enerali fil-punt 93 tal-konklu?jonijiet tieg?u, dan l-g?an ma jistax ji??ustifika tali ostakolu, g?aliex hija biss l-kompetenza fiskali tar-Repubblika Fran?i?a li hija inkwistjoni.

82 F'dan ir-rigward, g?andu ji?i ppre?i?at li l-?irkustanzi inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali huma differenti minn dawk fil-kaw?i li taw lok g?all-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja dwar it-tassazzjoni tal-?ru? tal-qlig? kapitali, b?as-sentenza tad?29 ta' Novembru 2011, National Grid Indus (C?371/10, EU:C:2011:785). Fil-fatt, il-kaw?a li tat lok g?al dik is-sentenza kienet tirrigwarda l-posponiment tal-irkupru tat-taxxa, ji?ifieri dejn fiskali li kien ?ie ddeterminat b'mod finali fid-data li

fiha l-persuna taxxabli, min?abba t-trasferiment tar-residenza tag?ha, ma kinitx g?adha su??etta g?at-tassazzjoni fl-Istat Membru ta' ori?ini, u mhux, b?al fil-kaw?a prin?ipali, posponiment ta' taxxa. Huwa f'dawn i?-?irkustanzi li l-Qorti tal-?ustizzja qieset, fil-punt 61 tas-sentenza tad?29 ta' Novembru 2011, National Grid Indus (C?371/10, EU:C:2011:785), li l-eventwali nuqqas ta' te?id inkunsiderazzjoni ta' telf mill-Istat Membru ospitanti ma jimponi ebda obbligu, g?all-Istat Membru ta' ori?ini, li jevalwa mill-?did fid-data tat-trasferiment finali tal-ishma l-?odda dejn fiskali li ?ie ddeterminat b'mod finali fid-data li fiha l-persuna taxxabli, min?abba t-trasferiment tar-residenza tag?ha, ma kinitx g?adha su??etta g?at-tassazzjoni fl-Istat Membru ta' ori?ini.

83 Issa, il-posponiment tat-tassazzjoni tal-qlig? kapitali inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali sat-trasferiment sussegwenti tat-titoli r?evuti inkambju g?andu b?ala effett li dan il-qlig? kapitali, minkejja l-fatt li dan ?ie kkonstatat matul it-tran?azzjoni ta' skambju ta' titoli, huwa ntaxxat biss fid-data ta' dan it-trasferiment sussegwenti. Dan jimplika li l-Istat Membru kkon?ernat je?er?ita l-kompetenza fiskali tieg?u fuq l-imsemmi qlig? kapitali fil-mument li jse?? it-telf inkwistjoni. G?aldaqstant, it-te?id inkunsiderazzjoni ta' tali telf jid?ol, b?alma indikat il-Kummissjoni Ewropea, korrispondentement, fl-obbligu ta' dan l-Istat Membru li bi ?siebu je?er?ita l-kompetenza fiskali tieg?u fuq dan l-istess qlig? kapitali li sar effettivament taxxabli fid-data tal-imsemmi trasferiment.

84 G?aldaqstant, l-Artikolu 49 TFUE jipprekludi le?i?lazzjoni ta' Stat Membru li, f'sitwazzjoni meta t-trasferiment sussegwenti ta' titoli r?evuti inkambju ma jaqax ta?t il-kompetenza fiskali ta' dan l-Istat Membru, tipprevedi t-tassazzjoni tal-qlig? kapitali li t-tassazzjoni tieg?u ?iet posposta fl-okka?joni ta' dan it-trasferiment ming?ajr ma tie?u inkunsiderazzjoni eventwali telf sostnut f'din l-okka?joni, minkejja li tie?u inkunsiderazzjoni tali telf meta l-persuna taxxabli li g?andha titoli jkollha r-residenza fiskali tag?ha fl-imsemmi Stat Membru fid-data tal-imsemmi trasferiment.

85 F'dak li jirrigwarda l-metodi dwar it-tpa?ija u l-kalkolu tat-telf inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, peress li d-dritt tal-Unjoni, b?alma jirri?ulta mill-punt 72 ta' din is-sentenza, ma jipprevedix tali metodi, huma l-Istati Membri li g?andhom, b'osservanza tad-dritt tal-Unjoni u, f'dan il-ka?, b'mod iktar partikolari, tal-Artikolu 49 TFUE, jipprevedu tali metodi.

86 Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet pre?edenti, ir-risposta g?at-tielet sal-?ames domanda fil-Kaw?a C?421/16 g?andha tkun li l-Artikolu 49 TFUE g?andu ji?i interpretat fis-sens li jipprekludi le?i?lazzjoni ta' Stat Membru li, f'sitwazzjoni meta t-trasferiment sussegwenti ta' titoli r?evuti inkambju ma jaqax ta?t il-kompetenza fiskali ta' dan l-Istat Membru, tipprevedi t-tassazzjoni tal-qlig? kapitali li t-tassazzjoni tieg?u ?iet posposta fl-okka?joni ta' dan it-trasferiment ming?ajr ma tie?u inkunsiderazzjoni eventwali telf sostnut f'din l-okka?joni, minkejja li tie?u inkunsiderazzjoni tali telf meta l-persuna taxxabli li g?andha titoli jkollha r-residenza fiskali tag?ha fl-imsemmi Stat Membru fid-data tal-imsemmi trasferiment. Huma l-Istati Membri li g?andhom, b'osservanza tad-dritt tal-Unjoni u, f'dan il-ka?, b'mod iktar partikolari, tal-libertà ta' stabbiliment, jipprevedu metodi dwar it-tpa?ija u l-kalkolu ta' dan it-telf.

Fuq l-ispejje?

87 Peress li l-pro?edura g?andha, fir-rigward tal-partijiet fil-kaw?a prin?ipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija dik il-qorti li tidde?iedi fuq l-ispejje?. L-ispejje? sostnuti g?as-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-?ustizzja, barra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistg?ux jit?allu lura.

G?al dawn il-motivi, Il-Qorti tal-?ustizzja (L-Ewwel Awla) taqta' u tidde?iedi:

1) **L-Artikolu 8 tad-Direttiva tal-Kunsill 90/434/KEE tat?23 ta' Lulju 1990 dwar is-sistema komuni tat-tassazzjoni li tapplika g?all-inkorporazzjonijiet, id-divi?jonijiet, it-trasferimenti ta' l-attivi u l-iskambji ta' l-ishma li jirrigwardaw il-kumpanniji ta' Stati Membri differenti, kif emendata bl-Att dwar il-kundizzjonijiet tal-ade?joni tar-Renju tan-Norve?ja, tar-Repubblika tal-Awstrija, tar-Repubblika tal-Finlandja u tar-Renju tal-Isvezja, adattat bid-De?i?joni tal-**

Kunsill tal-Unjoni Ewropea 95/1/KE, Euratom, KEFA tal-1 ta' Jannar 1995, għandu jiġi interpretat fis-sens li ma jipprekludix leżiżżjoni ta' Stat Membru skont liema l-qliġ kapitali minn tranżazzjoni ta' skambju ta' titoli li taqas ta' t din id-direttiva huwa kkonstatat fl-okkażjoni ta' din it-tranżazzjoni, i?da t-tassazzjoni tiegħu hija posposta sas-sena li matulha jsew? l-avveniment li jtemm dan il-posponiment tat-tassazzjoni, f'dan il-każ it-trasferiment tat-titoli r?evuti inkambju.

2) L-Artikolu 8 tad-Direttiva 90/434, kif emendata bl-Att dwar il-kundizzjonijiet tal-adeżjoni tar-Renju tan-Norveġja, tar-Repubblika tal-Awstrija, tar-Repubblika tal-Finlandja u tar-Renju tal-Isvezja, adattat bid-Deżiżjoni 95/1, għandu jiġi interpretat fis-sens li ma jipprekludix leżiżżjoni ta' Stat Membru li tipprevedi t-tassazzjoni tal-qliġ kapitali relatat ma' tranżazzjoni ta' skambju ta' titoli, liema tassazzjoni ?iet posposta, mat-trasferiment sussegwenti tat-titoli r?evuti inkambju, minkejja li dan l-istess trasferiment ma jaqax ta' t il-kompetenza fiskali ta' dan l-Istat Membru.

3) L-Artikolu 49 TFUE għandu jiġi interpretat fis-sens li jipprekludi leżiżżjoni ta' Stat Membru li, f'sitwazzjoni meta t-trasferiment sussegwenti ta' titoli r?evuti inkambju ma jaqax ta' t il-kompetenza fiskali ta' dan l-Istat Membru, tipprevedi t-tassazzjoni tal-qliġ kapitali li t-tassazzjoni tiegħu ?iet posposta fl-okkażjoni ta' dan it-trasferiment ming?ajr ma tiegħu inkunsiderazzjoni eventwali telf sostnut f'din l-okkażjoni, minkejja li tiegħu inkunsiderazzjoni tali telf meta l-persuna taxxabli li għandha titoli jkollha r-residenza fiskali tagħha fl-imsemmi Stat Membru fid-data tal-imsemmi trasferiment. Huma l-Istati Membri li għandhom, b'osservanza tad-dritt tal-Unjoni u, f'dan il-każ, b'mod iktar partikolari, tal-libertà ta' stabbiliment, jipprevedu metodi dwar it-tpa?ija u l-kalkolu ta' dan it-telf.

Firem

Silva de Lapuerta

Lenaerts

Fernlund

Arabadjiev

Regan

Sentenza mogħtija f'Qorti bil-miftu? fil-Lussemburgu, fit-22 ta' Marzu 2018.

Ir-Re?istratur

Il-President tal-Ewwel Awla

A. Calot Escobar

R. Silva de Lapuerta

* Lingwa tal-kaw?a: il-Fran?i?.